TABLA ANALITICĂ DE MATERII

Studiu introductiv 1
Preambul 28

PARTEA GENERALĂ
TITLUL I
Legea penală şi limitele ei de aplicare

CONSIDERAŢII GENERALE INTRODUCTIVE

1. Grupul celor mai generale dispoziţiuni, p. 31; **2.** Obiectul normelor care formează grupul celor mai generale dispoziţiuni, p. 31; **3.** Scopul legii penale, p. 31; **4.** Legalitatea incriminării şi a pedepselor, p. 32; **5.** Limitele aplicării legii penale, p. 32; **6.** Legătura dintre normele care formează grupul celor mai generale dispoziţiuni, p. 32.

CAPITOLUL I
DISPOZIŢII PRELIMINARE

1. Scopul legii penale, p. 35; **2.** Legalitatea incriminării şi a pedepselor, p. 35.

CAPITOLUL AL II-LEA
LIMITELE APLICĂRII LEGII PENALE

CONSIDERAŢII GENERALE

1. Realizarea legii penale şi formele ei, p. 39; **2.** Legea penală în raport cu spaţiul şi cu timpul, p. 39.

Secţiunea I. *Aplicarea legii penale în raport cu spaţiul* 40

§ I. Explicaţii preliminare

1. Raportul dintre legea penală şi spaţiu, p. 40; **2.** Probleme decurgând din acest raport, p. 40; **3.** Principiile care servesc la rezolvarea acestor probleme, p. 41; **4.** Dreptul penal internaţional (importanţă), p. 42; **5.** Referinţe istorice şi legislaţie comparată, p. 43.

§ II. Principiul teritorialității

1. Noțiuni, p. 44; **2.** Teritoriul țării ca noțiune juridică, p. 45; **3.** Locul săvârşirii infracțiunii, p. 46; **4.** Excepții de la principiul teritorialității, p. 52.

§ III. Principiul personalității legii penale

1. Noțiuni, p. 52; **2.** Caracter şi fundament, p. 53; **3.** Condiții de aplicare, p. 53.

§ IV. Principiul realității legii penale

1. Noțiuni, p. 55; **2.** Caracter şi fundament, p. 55; **3.** Condiții de aplicare, p. 56.

§ V. Principiul universalității

1. Noțiuni, p. 56; **2.** Caracter şi fundament, p. 57; **3.** Condiții de aplicare, p. 57.

§ VI. Chestiuni complementare

1. Concurs de reglementări privind aplicarea legii penale în spațiu, p. 59; **2.** Imunitatea de jurisdicție, p. 60; **3.** Reglementarea extrădării, p. 61; **4.** Precedente legislative şi situații tranzitorii, p. 61.

Secțiunea a II-a. *Aplicarea legii penale în raport cu timpul* 63

1. Principiul activității legii penale, p. 63; **2.** Situații tranzitorii, p. 66; **3.** Extraactivitatea legii penale, p. 68; **4.** Principiul „*mitior lex*", p. 68; **5.** Determinarea legii mai favorabile, p. 69; **6.** Cazul infracțiunilor continui, continuate şi de obişnuință, p. 72; **7.** Cazul pedepselor complementare, p. 73; **8.** Cazul legilor intermediare, p. 73; **9.** Cazul legilor temporare, p. 74; **10.** Cazul măsurilor de siguranță şi al măsurilor educative, p. 75; **11.** Cazul prescripției, p. 76; **12.** Cazul schimbării felului pedepselor, p. 77; **13.** „*Mitior lex*" şi autoritatea lucrului judecat, p. 78; **14.** Aspecte procesuale, p. 84; **15.** Referințe istorice şi precedente legislative, p. 84.

TITLUL AL II-LEA
Infracțiunea

CAPITOLUL I
NOȚIUNEA DE INFRACȚIUNE

Secțiunea I. *Considerații generale* 89

1. Instituția infracțiunii, p. 89; **2.** Aspecte generale ale infracțiunii, p. 89; A. Aspectul material (obiectiv), p. 89; B. Aspectul social-politic, p. 90; C. Aspectul juridic, p. 90; **3.** Sistemul normelor privitoare la infracțiune, p. 91; **4.** Infracțiunea, singurul temei al răspunderii penale, p. 91; **5.** Implicații privind alte instituții de drept penal, p. 92.

Secțiunea a II-a. *Trăsăturile esențiale ale infracțiunii* 93

1. Noțiuni, p. 93; **2.** Existența unei fapte, p. 94; **3.** Trăsăturile esențiale ale infracțiunii, p. 95; A. Fapta să prezinte pericol social, 95; B. Fapta să fie săvârșită cu vinovăție, p. 95; C. Fapta să fie prevăzută de legea penală, p. 96.

Secțiunea a III-a. *Pericolul social al faptei* 96

1. Noțiuni, p. 96; **2.** Analiza elementelor pericolului social, p. 97; A. Acțiunea şi inacțiunea, p. 97; B. Atingerea adusă anumitor valori sociale, p. 98; **3.** Caracterul penal al pericolului social, p. 99; **4.** Importanța dispoziționii privitoare la pericolul social, p. 101.

Secțiunea a IV-a. *Vinovăția* 103

1. Noțiuni. Latura subiectivă a infracțiunii. Conştiința şi voința, p. 103; **2.** Formele vinovăției, p. 104; **3.** Intenția şi modalitățile ei, p. 105; A. Condiții comune, p. 105; B. Condiții speciale, p. 106; **4.** Culpa şi modalitățile ei, p. 107; A. Culpa cu prevedere (uşurința), p. 107; B. Culpa simplă (greşeala), p. 108; **5.** Vinovăția şi elementul subiectiv al infracțiunii, p. 108; **6.** Referințe suplimentare, p. 109; **7.** Importanța reglementărilor privind vinovăția, p. 111.

Secțiunea a V-a. *Fapta prevăzută de legea penală* 112

1. Noțiuni, p. 112; **2.** Corelația cu principiul legalității incriminării, p. 113; **3.** Aspectul tehnic-legislativ al prevederii în legea penală, p. 114.

Secțiunea a VI-a. *Drept comparat şi precedente legislative* 115

CAPITOLUL AL II-LEA
TENTATIVA

Secțiunea I. *Considerații generale* 117

1. Desfăşurarea activității infracționale, p. 117; A. Faza internă (subiectivă), p. 117; B. Desfăşurarea externă, p. 118; C. Faza urmărilor, p. 118; **2.** Formele infracțiunii, p. 118; A. Formele incriminate, p. 119; B. Atitudinea psihică, p. 119; C. Actele de pregătire, p. 119; D. Tentativa, p. 121; E. Fapta consumată, p. 121; **3.** Reglementarea formelor infracțiunii, p. 122.

Secțiunea a II-a. *Incriminarea tentativei* 123

1. Noțiuni, p. 123; A. Tentativa şi specificul ei, p. 123; B. Modalitățile tentativei, p. 125; C. Fapte la care tentativa nu este posibilă, p. 126; D. Reglementarea tentativei, p. 127; E. Tratamentul tentativei, p. 128; F. Legislație comparată, p. 129; **2.** Tentativa ca formă a infracțiunii, p. 129; A. Trăsăturile esențiale, p. 129; B. Conținutul infracțiunii forma tentativă, p. 130; **3.** Reglementarea tentativei în Codul penal în vigoare, p. 131; **4.** Reglementarea tentativei neterminate, p. 132; **5.** Reglementarea tentativei terminate, p. 135; **6.** Reglementarea tentativei improprii, p. 137; A. Specificul modalității, p. 137; B. Cauzele ce duc la imposibilitatea consumării, p. 138; **7.** Acte de executare fără caracter penal (Tentativa absolut improprie), p. 140; **8.** Îndrumări de ordin practic, p. 141.

Secțiunea a III-a. *Pedepsirea tentativei* 143

1. Problema pedepsirii tentativei, p. 143; **2.** Sistemul de sancționare a tentativei în Codul penal în vigoare, p. 144; **3.** Limitarea cazurilor de sancționare a tentativei, p. 145; **4.** Limitele pedepsei în caz de tentativă, p. 146; A. Tratamentul sancționator, p. 146; B. Determinarea pedepsei pentru tentativă, p. 146; **5.** Îndrumări de ordin practic, p. 148.

Secțiunea a IV-a. *Desistarea şi împiedicarea rezultatului* 149

1. Noțiuni. Acțiunea de desistare şi de împiedicare. Natura şi caracterul lor. Deosebiri, p. 149; **2.** Reglementarea desistării şi împiedicării, în Codul penal în vigoare, p. 151; **3.** Condițiile desistării şi ale împiedicării, p. 152; **4.** Efectele desistării şi ale împiedicării producerii rezultatului, p. 155; **5.** Sancționarea actelor de executare calificate, p. 155.

Secțiunea a V-a. *Precedente legislative şi situații tranzitorii* 156

CAPITOLUL AL III-LEA
PARTICIPAȚIA

Secțiunea I. *Explicații preliminare* 161

1. Pluralitatea de infractori, p. 161; A. Noțiuni, p. 161; B. Formele pluralității de făptuitori, p. 162; C. Caracterizări şi consecințe, p. 163; **2.** Structura pluralității de infractori, p. 164; A. Noțiuni, p. 164; B. Aspectul obiectiv, p. 164; C. Aspectul subiectiv, p. 165; D. Calificarea de ansamblu şi specială, p. 166; **3.** Referințe istorice şi legislație comparată, p. 167.

Secțiunea a II-a. *Participanții* 168

1. Noțiuni, p. 168; A. Participația penală, p. 168; B. Formele participației penale, p. 169; C. Condițiile participației penale, p. 170; D. Genuri şi feluri de participare, p. 171; **2.** Autorul, p. 172; A. Noțiuni, p. 172; B. Coautorii, p. 173; C. Calificarea contribuției autorului, p. 175; **3.** Instigatorul, p. 175; A. Noțiuni, p. 175; B. Condițiile instigării, p. 177; C. Calificarea contribuției instigatorului, p. 178; **4.** Complicele, p. 179; A. Noțiuni, p. 179; B. Condițiile complicității, p. 181; C. Felurile complicității, p. 183; D. Calificarea contribuției complicelui, p. 185.

Secțiunea a III-a. *Pedeapsa în caz de participație* 187

1. Explicații preliminare, p. 187; A. Concepții, p. 187; B. Sistemul pedepsirii, p. 189; **2.** Pedeapsa pentru participanți, p. 190; A. Noțiuni, p. 190; B. Pedeapsa autorului, p. 192; C. Pedeapsa instigatorului, p. 194; D. Pedeapsa complicelui, p. 195; **3.** Circumstanțe personale şi reale, p. 197; A. Noțiuni, p. 197; B. Cazul circumstanțelor personale, p. 198; C. Cazul circumstanțelor reale, p. 200; **4.** Instigarea neurmată de executare, p. 202; A. Noțiuni, p. 202; B. Instigare cu rezultat negativ, p. 203; C. Instigare neurmată de un început de executare, p. 203; D. Instigare neurmată de executare pedepsibilă, p. 204; E. Instigări nesancționate, p. 206; **5.** Împiedicarea de către participant a săvârşirii faptei, p. 206; A. Noțiuni, p. 206; B. Condițiile împiedicării eficiente, p. 207; C. Efectele împiedicării şi limitele acestora, p. 209.

Secțiunea a IV-a. *Participația improprie* 211

1. Noțiuni, p. 211; A. Structura psihică a participației, p. 211; B. Participația penală proprie şi improprie, p. 212; C. Regimul participației improprii, p. 213; D. Aspectul criminologic, p. 214; **2.** Modalitățile participației penale improprii, p. 215; A. Noțiuni, p. 215; B. Modalități reglementate de Codul penal, p. 215; **3.** Modalitatea intenție şi culpă, p. 216; **4.** Modalitatea intenție şi lipsa de vinovăție, p. 217.

Secțiunea a V-a. *Explicații complementare* 219

1. Indivizibilitate şi solidaritate, p. 219; A. Noțiuni, p. 219; B. Caracter şi efecte, p. 220; **2.** Aspecte procesuale, p. 221; A. Noțiuni, p. 221; B. Efectul extensiv al solidarității, p. 221; **3.** Precedente legislative şi situații tranzitorii, p. 222.

CAPITOLUL AL IV-LEA
PLURALITATEA DE INFRACȚIUNI

Secțiunea I. *Considerațiuni generale* 227

1. Noțiuni, p. 227; **2.** Formele pluralității de infracțiuni şi condițiile comune, p. 228; **3.** Pluralitatea aparentă de infracțiuni, p. 230.

Secțiunea a II-a. *Concursul de infracțiuni* 231

1. Explicații preliminare, p. 231; **2.** Formele şi condițiile concursului de infracțiuni, p. 233; A. Concursul real de infracțiuni, p. 233; B. Concursul ideal de infracțiuni, p. 237; **3.** Pedeapsa în cazul concursului de infracțiuni, p. 239; A. Pedeapsa principală în caz de concurs de infracțiuni, p. 239; B. Pedeapsa complimentară şi măsurile de siguranță în caz de concurs de infracțiuni, p. 245; **4.** Contopirea pedepselor pentru infracțiunile concurente, p. 247; **5.** Probleme procesuale, p. 249; **6.** Referințe istorice şi de legislație socialistă comparată, p. 249; **7.** Precedente legislative şi situații tranzitorii, p. 250.

Secțiunea a III-a. *Unitatea infracțiunii* 252

1. Noțiuni, p. 252; **2.** Infracțiunea continuată, p. 253; **3.** Infracțiunea complexă, p. 258; **4.** Pedeapsa pentru infracțiunea continuată, p. 264; **5.** Recalcularea pedepsei pentru infracțiunea continuată sau complexă, p. 265; **6.** Probleme procesuale, p. 267.

Secțiunea a IV-a. *Recidiva* 267

§ 1. Starea de recidivă

1. Noțiuni, p. 267; **2.** Condițiile recidivei, p. 269; A. Condițiile recidivei după condamnare, p. 270; B. Condițiile recidivei după executare, p. 272; C. Condițiile micii recidive, p. 272; D. Recidiva internațională, p. 273; **3.** Cazuri de excludere a stării de recidivă, p. 273.

§ 2. Pedeapsa în caz de recidivă

1. Tratamentul recidivei, p. 277; **2.** Tratamentul recidivei după condamnare, p. 279; **3.** Tratamentul recidivei după executare, p. 281; **4.** Tratamentul micii recidive, p. 283; **5.** Descoperirea ulterioară a stării de recidivă, p. 283; **6.** Tratamentul unor situații în care nu există stare de recidivă, p. 286.

§ 3. Explicații complementare

1. Aspecte criminologice, p. 287; **2.** Aspecte procesuale, p. 290; **3.** Precedente legislative şi situații tranzitorii, p. 293.

CAPITOLUL AL V-LEA
CAUZELE CARE ÎNLĂTURĂ CARACTERUL PENAL AL FAPTEI

Secțiunea I. *Explicații preliminare* 297

1. Caracterul penal al faptei, p. 297; **2.** Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei, p. 298; **3.** Cadrul cauzelor care înlătură caracterul penal, p. 299; **4.** Sfera de aplicare a cauzelor care înlătură caracterul penal, p. 301; **5.** Constatarea cauzelor care înlătură caracterul penal, p. 302; **6.** Referințe istorice şi precedente legislative, p. 303.

Secțiunea a II-a. *Lipsa pericolului social* 306

1. Prezența pericolului social, p. 306; **2.** Cazuri de excludere a pericolului social, p. 307; **3.** Precedente legislative şi situații tranzitorii, p. 308; A. Referințe istorice, p. 308; B. Situații tranzitorii, p. 309.

Secțiunea a III-a. *Legitima apărare* 311

1. Generalități, p. 311; **2.** Caracterizare, p. 312; **3.** Condițiile legitimei apărări, p. 314; A. Producerea unui atac, p. 314; B. Obiectul juridic al atacului, p. 316; C. Existența pericolului grav, p. 317; D. Natura faptei săvârşite în apărare, p. 318; E. Apărare corespunzătoare, p. 318; **4.** Limitele legitimei apărări, p. 319; **5.** Situații speciale privind legitima apărare, p. 321; **6.** Efectele legitimei apărări. Aspecte procesuale, p. 322; A. Efecte, p. 322; B. Procedură, p. 323; **7.** Referințe istorice şi situații tranzitorii, p. 324.

Secțiunea a IV-a. *Starea de necesitate* 325

1. Generalități, p. 325; **2.** Condițiile stării de necesitate, p. 326; A. Ivirea pericolului, p. 326; B. Valorile sociale expuse pericolului, p. 327; C. Inevitabilitatea pericolului, p. 328; D. Natura acțiunii de salvare, p. 328; **3.** Limitele stării de necesitate, p. 329;.

4. Situații speciale, p. 331; **5.** Efecte şi aspecte procesuale, p. 332; A. Efecte, p. 332; B. Aspecte procesuale, p. 333; **6.** Referințe istorice şi situații tranzitorii, p. 334; A. Istoric, p. 334; B. Situații tranzitorii, p. 334.

Secțiunea a V-a. *Constrângerea fizică şi constrângerea morală* 335

1. Generalități, p. 335; **2.** Condițiile constrângerii fizice, p. 336; **3.** Condițiile constrângerii morale, p. 338; **4.** Situații speciale, p. 339; **5.** Efecte şi aspecte procesuale, p. 341; A. Efecte, p. 341; B. Procedură, p. 341; **6.** Referințe istorice şi situații tranzitorii, p. 342; A. Istoric, p. 342; B. Situații tranzitorii, p. 343.

Secțiunea a VI-a. *Cazul fortuit* 344

1. Generalități, p. 344; A. Noțiunea de caz fortuit, p. 344; B. Cauzele împrejurărilor fortuite, p. 345; C. Legătura de cauzalitate, p. 346; **2.** Condițiile cazului fortuit, p. 346; **3.** Situații speciale, p. 348; **4.** Efecte şi aspecte procesuale, p. 349; A. Efecte, p. 349; B. Procedură, p. 350; **5.** Referințe istorice şi situații tranzitorii, p. 351; A. Istoric, p. 351; B. Situații tranzitorii, p. 351.

Secțiunea a VII-a. *Iresponsabilitatea* 351

1. Generalități, p. 351; **2.** Condițiile iresponsabilității în penal, p. 353; **3.** Situații speciale, p. 354; **4.** Efecte şi aspecte procesuale, p. 356; A. Efecte, p. 356; B. Procedură, p. 356; **5.** Referințe istorice şi situații tranzitorii, p. 357; A. Istoric, p. 357; B. Situații tranzitorii, p. 358.

Secțiunea a VIII-a. *Beția* 358

1. Generalități, p. 358; **2.** Beția în reglementarea legii penale, p. 360; A. Starea de beție accidentală, p. 360; B. Starea de beție voluntară, p. 361; **3.** Situații speciale, p. 362; **4.** Efecte şi aspecte procesuale, p. 363; A. Efecte, p. 363; B. Procedură, p. 364; **5.** Referințe istorice şi situații tranzitorii, p. 365; A. Istoric, p. 365; B. Situații tranzitorii, p. 366.

Secțiunea a IX-a. *Minoritatea făptuitorului* 366

1. Generalități, p. 366; **2.** Minori care nu răspund penal, p. 367; **3.** Efecte şi aspecte procesuale, p. 369; A. Efecte, p. 369; B. Procedură, p. 369; **4.** Referințe istorice şi situații tranzitorii, p. 370; A. Istoric, p. 370; B. Situații tranzitorii, p. 371.

Secțiunea a X-a. *Eroarea de fapt* 372

1. Generalități, p. 372; A. Noțiuni, p. 373; B. Felurile şi gradele erorii, p. 373; **2.** Condiții şi limite, p. 374; A. Eroarea de fapt, p. 375; B. Cazul infracțiunilor de culpă, p. 375; C. Eroare asupra circumstanțelor, p. 376; D. Eroare de drept extrapenal, p. 377; **3.** Situații speciale, p. 378; **4.** Efecte şi aspecte procesuale, p. 379; A. Efecte, p. 379; B. Procedură, p. 380; **5.** Referințe istorice şi situații tranzitorii, p. 381; A. Istoric, p. 381; B. Situații tranzitorii, p. 382.

Indice alfabetic 383